

MODÜL

03

İş Organizasyonu

Seferi yola çıkmadan planlamak: güzergâh, zaman, maliyet, hava durumu ve eksiksiz belge kontrolü.

3 konu slaytı • 2 soru

İş organizasyonu ne demek?

İş organizasyonu

İşi yapacak kişi, araç ve işin amacının önceden birlikte değerlendirilip kimin neyi ne zaman yapacağını belirlenmesi.

İş öncesi planlama

Aksaklıklar ortaya çıkmadan önlem almak (proaktif davranmak). Sorun yolda değil, masada çözülür.

Güzergâh planlaması

Başlangıç ve varış arasında yolu; zaman, maliyet, hava, yol durumu, mola ve ikmal noktalarına göre önceden seçmek.

ÖRNEK İzmir'deki firma pazartesi 08:00'de Manisa'dan 22 ton beyaz eşya alacak. Hangi tır, hangi şoför, kaçta yükleme, kaçta teslim cuma akşamından belirlenir.

ÖRNEK Şoför, takograf kartının süresinin gelecek ay dolduğunu fark edip yenilemeyi şimdiden başlatır; sefer günü kartsız kalmaz.

ÖRNEK Kışın Ankara–Trabzon seferinde Zigana yerine tünelli güzergâh ve Gümüşhane'de yakıt-mola noktası önceden seçilir.

Kaynak: Karayolu Taşıma Yönetmeliği · Karayolları Trafik Yönetmeliği md. 98/A

Somut plan: Mersin'den İstanbul'a tır seferi

KURAL / KAVRAM

Güzergâh ve zaman planı; işin aciliyeti, maliyet, hava, yol durumu ile mola ve ikmal noktalarına göre yapılır. Planda yasal sürüş ve dinlenme süreleri de yer alır.

ÖRNEK OLAY

Şoför Emre, 950 km, 18 ton tekstil

Yük çarşamba 09:00'da İstanbul Hadımköy'de olmalı. Mesafe 950 km; günde en fazla 9 saat sürüş yapılabildiği için yolculuk tek günde bitmez. Emre salı 06:00'da çıkar, 4,5 saat dolmadan Aksaray civarında 45 dk mola verir, Ankara'da 11 saatlik günlük dinlenmesini yapar, ertesi gün Bolu'da yine mola verir. Hava raporu Bolu Dağı'nda kar gösterdiği için otoyolun tünelli kesimini seçer, zinciri kabine koyar.

Akılda tut: Kestirme yol değil, planlı yol: güzergâhı önceden belirle, yükü zamanında al, yola zamanında çık.

Kaynak: Karayolları Trafik Yönetmeliği md. 98/A

Sefer öncesi belge ve eşya kontrolü

Şoför ve araç

- Sürücü belgesi, SRC belgesi, psikoteknik raporu
- Takograf sürücü kartı (yalnızca kendi kartın)
- Ruhsat, zorunlu trafik sigortası, muayene
- Firmanın yetki belgesi ve taşıt kartı kaydı

Araçta yük varsa

- Sevk irsaliyesi (kâğıt veya e-İrsaliye) ve fatura
- Uluslararası taşımada TIR karnesi, gerekirse ATA karnesi
- Yük sabitlenmiş mi, kasa kapakları kilitli mi?
- Yağmura karşı branda veya örtü

Araçta yolcu varsa

- Yolcu sayısı koltuk sayısını aşmıyor mu?
- Bilet ve koltuk eşleşmesi, e-yolcu listesi
- Firmanın U-ETDS bildirimi yapıldı mı?
- Tarifersiz uluslararası taşımada Interbus belgesi ve pasaport kontrolü

Kaynak: Karayolu Taşıma Yönetmeliği · VUK md. 230/5

Değerlendirme sorusu 12

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre yetki belgesi sahipleri, yurt içi eşya taşımalarında gönderen tarafından düzenlenmiş sevk irsaliyesini nerede bulundurmak zorundadır?

A İşyerinde

B Taşıtlarında ✓

C Gönderende

D Alıcıda

Cevap B. Sevk irsaliyesi malın yolculuğuna eşlik eder; denetimde taşıtta gösterilmelidir. e-İrsaliye düzenlenmişse de bilgisi taşıma sırasında hazır olmalıdır.

Değerlendirme sorusu 13

İş organizasyonu yapılırken aşağıdakilerden hangisi belge kontrolü işleri arasında yer almaz?

A

Takograf sürücü kartının kontrolü

B

Sevk irsaliyesinin araçta olup olmadığının kontrolü

C

Aracın dış temizliğinin kontrolü

D

Yolcu listesinin U-ETDS'ye bildirildiğinin teyidi

Cevap C. Dış temizlik araç bakımı ve görünümle ilgilidir; belge kontrolü değildir. Diğer üçü sefer öncesi belge kontrolünün parçasıdır.